

Recensente: Onika Pinkus

Berny Jansema: 'Drie seconden (stolen moments)' Uitgeverij GigaBoek, Heerhugowaard 2010. ISBN 9789085482659 Zie ook: <http://www.gigaboek.nl/> en [www.drieseconden.nl](http://www.drieseconden.nl) (Lupus (SLE)/PO/1)

**Soort boek/ziekte/ stijl:** Een aangrijpend verhaal dat begint bij de dramatische gebeurtenissen in januari 2010: de dood van de 40-jarige vrouw van Berny Jansema, Amelia (11 januari), de aardbeving in Haïti (12 januari) en de komst van zijn adoptiezoon Clay naar Nederland via een versnelde procedure (21 januari).

Vervolgens is het verhaal opgebouwd in dagboekvorm vanaf het moment dat Amelia en Berny elkaar leerde kennen 20 jaar eerder. De schrijver beschrijft daarnaast ook over de gezondheidstoestand van Amelia, ze had SLE/Lupus en over het langdurige adoptieproces. Het is een mooi eerbetoon aan zijn overleden vrouw.

Berny Jansema heeft een heldere schrijfstijl, korte zinnen. Het voelt alsof de schrijver snel het hele verhaal wil vertellen.

Aan het einde van het boek is er meer informatie over Lupus en de Nierstichting.

**Over de schrijver:** Berny Jansema is amateur muzikant en speelt in diverse bandjes. Hij krijgt zo veel afleiding en haalt energie uit deze bezigheid. Hij heeft het boek kort na de gebeurtenissen in januari 2010 geschreven. Ook heeft hij een aantal keren de media gehaald. Dit omdat de kinderbescherming een voogd wilde toewijzen omdat ze vonden dat hij niet goed genoeg voor Clay zou kunnen zorgen. Hij heeft hier bezwaar tegen gemaakt en na een jaar van rechtszaken, kreeg hij toch eindelijk de voogdij over zijn zoon.

**Korte beschrijving:** Berny beschrijft nauwgezet de eerste jaren samen met zijn vrouw, en heeft het daarbij ook veel over hun gezamenlijke vakanties. Ze trouwen in 1994.

Amalia heeft in die periode wel wat gezondheidsklachten zoals vermoeidheid en vlekken in haar gezicht. In 1995 wordt SLE gediagnosticeerd. Door de SLE ligt ze veelvuldig in het ziekenhuis.

In 1998 krijgt ze een nieuwe heup, ze heeft dan al twee jaar veel pijn en moet vaak gebruik maken van een rolstoel om zich te verplaatsen. Daaraan voorafgaand moesten ze wel de orthopeed overtuigen. Hij wilde de operatie het liefst uitstellen omdat Amelia nog zo jong was. Een nieuwe heup gaat gemiddeld 15 jaar mee en je kunt maximaal drie keer een nieuwe krijgen. In Amelia's geval zou dit betekenen dat ze op haar zestigste definitief in een rolstoel zou zitten. Maar Amelia's kwaliteit van leven is beperkt en wie weet ziet de toekomst er wel rooskleuriger uit door verbeterde operatietechnieken. Uiteindelijk gaat de orthopeed akkoord. Het herstel is voorspoedig, ze hadden dit veel eerder moeten doen.

Vanwege de SLE en de gevaren die er zijn tijdens een zwangerschap besluiten Berny en Amelia in 1999 dat ze een kind willen adopteren en zetten de adoptieprocedure in gang. Berny heeft vlieg angst, daarom kiezen ze voor Haïti. Haïti is namelijk een zogeheten escortland: Dan kan het kind onder begeleiding naar Nederland komen, en hoef je het kind niet zelf te halen. Na een lange procedure en allerlei bijeenkomsten staan ze op de wachtlijst. In 2003 krijgen ze een bericht dat in verband met onlusten besloten is geen kinderen meer uit Haïti te adopteren. Ze besluiten voor een Chinees kind te gaan.

Eind 2003 krijgt Amelia een nierontsteking veroorzaakt door de SLE. De keuze is aan de dialyse of een niertransplantatie. Ze onderzoeken of Berny geschikt is om aan

haar een nier te doneren en dit blijkt te kunnen. In 2005 krijgt ze een nieuwe nier en de acceptatie van de nier lijkt goed te gaan. Tijdens dit proces, de operatie en het herstel zetten ze de adoptieprocedure tijdelijk stil.

In 2006 willen ze de adoptieprocedure weer hervatten. Dit blijkt echter niet zomaar te kunnen: ze moeten opnieuw allerlei procedures afhandelen. Door de niertransplantatie komen ze ook niet meer in aanmerking voor een kind uit China (niet gezond genoeg) er blijft één optie over: Haïti.

In 2008 doet de Stichting Wereldkinderen hen een voorstel: een zoon van 3 jaar. Het zal alleen nog wel twee jaar duren voordat ze hun zoon Clay in hun armen kunnen sluiten. Daarnaast krijgen ze de mededeling dat de procedure in Haïti is veranderd en dat ze er toch zelf naartoe moeten reizen om persoonlijk voor de rechtbank te verschijnen. In september 2009 reizen ze af naar Haïti: de procedure bij de rechtbank blijkt een formaliteit. Daarna mogen ze Clay ontmoeten en brengen ze samen een week door.

Vanaf het moment dat ze terug zijn uit Haïti beginnen er bij Amelia weer gezondheidsklachten op te spelen. Ze vermoeden Mexicaanse griep, maar dit wordt aanvankelijk niet geconstateerd. Het lijkt op hartfalen en ze belandt een aantal keren op de intensive care. Na twee maanden blijkt het toch de Mexicaanse griep te zijn. Behandeling volgt, maar de griep heeft al schade toegebracht aan de longen. Ze overlijdt aan deze gevolgen.

**Wat viel op:** De schrijver benadrukt vaak dat hij niet veel op heeft met geloof/religie.

Door de tekst heen zijn er veel zinnen in hoofdletters geschreven. Dit zijn voor de schrijver de meest heftige en emotionele gebeurtenissen.

De hoofdstuktitels zijn in het Engels. Aan het einde van het boek wordt hier een verklaring voor gegeven: het zijn allemaal titels van nummers van Frank Zappa. Berny is een Zappa-fan, zijn muziek vrolijkt hem altijd weer een beetje op.

De schrijver neemt soms een vlucht naar voren en maakt de lezer nieuwsgierig. Maar komt daar niet altijd in het verhaal op terug. Bijvoorbeeld over hun huwelijksreis naar Aruba: "hier zullen we nog vaak aan terugdenken, meer dan ons lief is".

Bij het boek hoort ook een CD (via de website te bestellen). De CD bestaat uit nummers van bevriende muzikanten die allemaal op hun manier hun gevoelens uiten door het schrijven van een nummer.

**Citaten:** Pag. 9: "Bestaat God? Dan is het een klootzak."

Pag. 10: "Ik zit hier met mijn zoon op schoot de blijde vader uit te hangen, terwijl ik van ellende eigenlijk wel kan kotsen, maar daarnaast is er het enorme gemis van de vrouw met wie ik volgende week woensdag (het is nu woensdag 10 februari) ééntwintig jaar samen zou zijn geweest."

Pag. 37: AMEEL IS OPGENOMEN IN HET ZIEKENHUIS Hoe vervelend dat uiteraard ook is toch ben ik opgelucht. Zoals het de laatste tijd ging was echt geen houdbare situatie en ik ga ervan uit dat ze daar 'op het hoogste adres'is."

Pag. 45: Op een gegeven moment komt er een verpleegster bij me en die weet te melden dat 'Amelia een lage pijngrens heeft'. Ik ontplof. Als er iemand is die nooit zoekt is dat Ameel, als ze nu dus aangeeft pin te hebben dan is dat ook zo."

**Recensies/Extra:** <http://www.bruna.nl/boeken/drie-seconden-9789085482659>  
<http://www.dorpheiligerlee.nl/page/berny-jansema>  
<http://www.bol.com/nl/p/nederlandse-boeken/drie-seconden/1001004010597598/index.html>